

6

**Plānotie grozījumi
normatīvajos aktos
zemes dzīļu
izmantošanas jomā**

Guna Eņģele-Volkova

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas
Vides kvalitātes un atkritumu apsaimniekošanas
nodaļas vecākā eksperte

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Grozījumi likumā «Par zemes dzīlēm»

Likumprojekta mērķis - vienkāršot administratīvās procedūras zemes dzīļu izmantošanas jomā, ņemot vērā zemes dzīļu izmantošanas sektora un valsts pārvaldes vajadzības – optimizēt un nodalīt iesaistīto institūciju funkcijas zemes dzīļu izmantošanas jomā un samazināt zemes dzīļu izmantošanai nepieciešamo dokumentu skaitu.

Likumprojekts stājas spēkā 2022. gada 1. jūlijā

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Grozījumi likumā «Par zemes dzīlēm» (1)

Derīgo izrakteņu ieguve no 2022. gada 1. jūlija

**Derīgo izrakteņu
ieguves licences
saņemšana VVD**

Bieži sastopamo
derīgo izrakteņu
ieguves atļaujas
saņemšana
pašvaldībā

Atļaujas saņēmējam līdz 2025. gada 30. jūnijam jāiesniedz atļauju VVD reģistrācijai (jāpievieno arī spēkā esoša zemes nomas līguma kopija, ja nav zemes īpašnieks).

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Grozījumi likumā «Par zemes dzīlēm» (2)

Likumprojekts paredz, ka turpmāk zemes dzīļu izmantošanas dokumentācijas saņemšanai zemes dzīļu izmantotājam būs jāvēršas:

- licences saņemšanai un derīgo izrakteņu ieguves projekta saskaņošanai VVD
- krājumu akceptēšanai LVĢMC

- atsevišķi **nebūs jāsaņem tehniskie noteikumi** un **ieguves limits** VVD – ietverti licencē
- Grozījumu veikšanu ieguves atļaujās nodrošinās VVD
- derīgo izrakteņu ieguves vietas rekultivācijas veida saskaņošana ar vietējo pašvaldību

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Grozījumi likumā «Par zemes dzīlēm» (3)

Nebūs jāsaņem atradnes pase - nepieciešamā informācija būs iekļauta:

- LVĢMC Derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanas komisijas sēdes protokola lēmuma daļā
- ģeoloģiskās informācijas sistēmā digitāli
- krājumu akceptēšanas protokolā tiks norādīta saite uz LVĢMC informācijas sistēmu, kur dati par atradni un tās grafiskais attēlojums pieejami digitāli

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Grozījumi likumā «Par zemes dzīlēm» (4)

10.panta (11) Derīgos izrakteņus, izņemot ogļūdeņražus un pazemes ūdeņus, iegūst, ja ir akceptēti derīgo izrakteņu krājumi **paredzētajā licences derīgo izrakteņu ieguvei laukumā**, Ministru kabineta noteiktajā kārtībā ir saņemta zemes dzīļu izmantošanas licence un **Valsts vides dienestā saskaņots** Ministru kabineta noteiktajam saturam atbilstoši izstrādāts derīgo izrakteņu ieguves projekts (ja zemes dzīļu izmantošanu regulējošie normatīvie akti noteic, ka šāds projekts ir nepieciešams).

Paredzēts, ka derīgos izrakteņus iegūst, ja, papildus iepriekš noteiktajam, derīgo izrakteņu krājumi ir akceptēti plānotajā licences derīgo izrakteņu ieguvei laukumā. **Prasība ir attiecināma uz no jauna saņemamām licencēm.** Jau izsniegtām licencēm atbilstība tiek precizēta atlikušo krājumu aprēķina procesā vai kūdras inventarizācijas procesā, tādējādi grozījumiem attiecīgajos Ministru kabineta noteikumos jāstājas spēkā vienlaicīgi ar Likuma grozījumiem.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Grozījumi likumā «Par zemes dzīlēm» (5)

Likumā tiek iestrādāts regulējums, kas **ļauj VVD atteikt licences saņemšanu vai termiņa pagarināšanu** uzņēmumiem vai personām, kuri savā iepriekšējā darbībā vairākkārt nav ievērojuši zemes dzīļu izmantošanas normatīvo aktu prasības, kā rezultātā prettiesiski veikuši derīgo izrakteņu ieguvu.

Zemes dzīļu normatīvo aktu prasību ievērošanu apliecina VVD pārbaudes ziņojums un pieņemtie lēmumi.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Plānotās derīgo izrakteņu nodokļu likmes

Dabas resursu nodokļa likuma
1. pielikums

Nodokļa likmes par dabas resursu ieguvi

Nr. p. k.	Resursu veids	Mērvienība	Likme laikposmā no 2020. gada 1. janvāra līdz 2021. gada 31. decembrim (euro)	Likme no 2022. gada 1. janvāra (euro)
1.	Augsne	m ³	0,86	1,38
2.	Smilšmāls un mālsmilts, aleirīts	m ³	0,14	0,22
3.	Kvarca smilts	m ³	0,45	0,67
4.	Smilts	m ³	0,36	0,58
5.	Smilts-grants	m ³	0,36	0,58
6.	Māls, citi mālainie ieži būvmateriālu ražošanai	m ³	0,21	0,34
19.	Oglūdeņraži	m ³	-	0,70

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Izmaiņas normatīvajos aktos attiecībā uz kūdras ieguvi

Zemes dziļļu izmantošanas licenci kūdras ieguvei izsniedz uz laiku līdz 75 gadiem. Licences darbības laikā Valsts vides dienests ne retāk kā reizi 25 gados pārskata licences nosacījumus un, ja nepieciešams, to atjauno vai papildina. **Ministru kabinets nosaka licences pārskatīšanas kārtību.**

Paredzēts ietvert kārtību:

- kādā VVD uzsāk kūdras ieguves licences pārskatīšanu pēc savas iniciatīvas, ja pienācis kūdras ieguves licences pārskatīšanas laiks, vai ja VVD konstatē nepieciešamību pārskatīt kūdras ieguves licenci arī pirms noteiktā termiņa
- informācijas pieprasīšanas kārtība un termiņi
- pārskatītās licences izsniegšanas formu
- pārskatītās licences pielikumus
- kādā var paredzēt licences pārskatīšanu pēc zemes dziļļu izmantotāja iniciatīvas.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Guna Enģele-Volkova
Vides kvalitātes un atkritumu apsaimniekošanas nodaļas
vecākā eksperte
guna.engele-volkova@varam.gov.lv